

Platform Eigentijds Onderwijs

Wat bindt de scholen in het platform

Het platform is bedoeld voor scholen, die van doen hebben met een ingrijpend, integraal innovatief transformatieproces omdat zij ervoor hebben gekozen het onderwijs vorm te geven vanuit de volgende uitgangspunten:

- ❖ Betekenisvol leren vanuit belangstelling en talent; (competentie)
- ❖ Leerlingen als mede-eigenaar van hun leer- en ontwikkelingsproces; (autonomie)
- ❖ Leraren als opvoeders en partners in ontwikkeling (relatie)

Het platform gaat er vanuit dat de inrichting van het onderwijs samen dient te hangen met ontwikkelingen in de samenleving. Als iets zeker is dan is het dat de toekomstige samenleving en de ontwikkelingen daarin anders zullen zijn dan de huidige. Leerlingen zullen toegerust moeten worden met de kennis en vaardigheden die nodig zijn om met de, voor een deel nog onbekende, uitkomsten van die ontwikkeling om te gaan. Dat vraagt om meer aandacht voor zelfkennis en zelfreflectie en om het vermogen om keuzes te maken en te verantwoorden. Kwaliteiten als zelfbewustzijn, onderscheidingsvermogen, zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit, verantwoordelijkheid en het vermogen om samen te kunnen werken zullen steeds belangrijker worden.

Gemeenschappelijke kenmerken van de scholen in het platform zijn dan ook:

- Aandacht voor zelfregulatie en metacognitie
- Ruimte voor zelfverantwoordelijk leren
- Leren in authentieke leeromgeving
- Leren als sociale activiteit
- Leren met ict
- Toepassing van andere, geschikte monitorings-/beoordelingsmethodieken

Het transformatieproces van de scholen is integraal en speelt zich af op alle niveaus en domeinen van de organisatie:

- De schoolleiding vertoont transformatief leiderschap: inspirerend, betrokken, en steunend. De leiding werkt vanuit een heldere visie, met duidelijke doelen en hoge verwachtingen.
- Leraren/medewerkers werken nauw samen. Ze reflecteren op hun onderwijspraktijk en vormen een lerend team. Onderzoek naar "practice based evidence" behoort tot de werkroutine.
- Leerlingen werken en leren samen; hun feedback wordt gebruikt om het veranderingsproces bij te stellen.

Kortom er is in de school sprake van congruentie in verwachtingen, attitudes en gedrag tussen betrokkenen: schoolleiding, medewerkers en leerlingen (en hun ouders). Actieve ouderparticipatie wordt beschouwd als een essentieel gegeven om de pedagogische relatie met de leerling goed vorm te kunnen geven.

Het platform staat voor een pluriforme schoolpraktijk. Er is niet één weg, niet één concept; scholen zoeken en realiseren binnen hun eigen context eigen oplossingen. Daarbij zoeken zij binnen de kaders van wettelijke

deugdelijkheidseisen en overheidsfinanciering naar de maximale ruimte om hun visie te operationaliseren.

Waarom een Platform?

De afgelopen jaren hebben meerdere scholen met veel inzet en enthousiasme aan majeure innovatieprojecten gewerkt; hun ervaringen hebben zij gedeeld in netwerken als het Nivoz (visionair, legitimering) en het toetsnetwerk met het Cito (meer pragmatisch). In die netwerken komen een paar belangrijke gemeenschappelijke ervaringen pregnanter naar voren:

- ❖ De gevoelde kwetsbaarheid van nieuwe wegen: de scholen hebben het gevoel zich bij voortduring, meer dan de reguliere scholen, te moeten verantwoorden voor hun onderwijskundige keuzes. Daarbij komt dat de maatschappij terug lijkt te vallen op oude "zekerheden". Er is meer nadruk op cognitie en selectie. De aandacht voor en bejegening van experimenterende scholen in het publieke debat heeft daardoor een negatieve ondertoon gekregen. Dit beperkt de ruimte voor deze scholen.
- ❖ Het transformatieproces zelf is niet overdraagbaar. In elk van de scholen worden echter materialen en instrumenten voor leren en begeleiden ontwikkeld en ervaringen opgedaan. Deze zijn wel uitwisselbaar en breder toepasbaar zijn.

Het platform wordt opgericht om als intermediair recht te doen aan deze ervaringen en zo een bijdrage te leveren aan de duurzame ontwikkeling van afwijkende onderwijspraktijken.

Doelstelling van het platform

Het platform kent een aantal doelstellingen:

- ❖ Belangenbehartiging

De belangenbehartiging richt zich op het verwerven van blijvende ruimte voor het ontwikkelen, onderzoeken en valideren van "afwijkende" onderwijspraktijken; daartoe streeft het platform naar bundeling van krachten en zoekt samenwerking met alle relevante netwerken en organisaties. Het treedt desgewenst op als spreekbuis en aanspreekpunt en mengt zich in het publieke debat.

- ❖ Kennisdeling

Het platform geeft gelegenheid tot inspiratie, communicatie en kennisdeling; via het platform worden relevante bronnen van kennis en praktijkervaring ontsloten en ter beschikking gesteld; het platform stimuleert en faciliteert zowel horizontale verantwoording aan directe omgeving (ouders) als externe verticale verantwoording; het biedt collega's gelegenheid elkaars innovatietrajecten te versterken als sparring partners / critical friends / leermeesters.

- ❖ Facilitering

Intern: door gelegenheid te bieden voor het uitwisselen en (gezamenlijk) ontwikkelen van materialen en instrumenten.

Extern: desgewenst optreden als intermediair bij onderzoeksvragen of afspraken/convenanten met derden (overheden/inspectie etc)

❖ **Onderzoek en ontwikkeling**

Het platform stimuleert samenwerking met onderzoekers; participatief onderzoek dat enerzijds helpt bestaande "evidence" te implementeren en anderzijds "practice based evidence" valideert.

Samenwerking met de VO-raad

Het platform wil graag samenwerken met de VO-raad . Enerzijds wordt daarmee de boodschap afgegeven, dat wij ons niet isoleren van de rest van het onderwijsveld. Wij werken niet in de marge maar positioneren ons als ontwikkelaars van innovatieve onderwijspraktijken en voelen ons daarbij verbonden met en mede verantwoordelijk voor de hele sector.

Anderzijds laat de VO-raad zien dat diversiteit van onderwijspraktijken voor haar een groot goed is. De VO-raad legitimeert op deze manier ons werk aan die nieuwe onderwijspraktijk.

Deelnemers aan het platform

Het platform is geen doel op zich: het wil dan ook de organisatie zo simpel mogelijk te houden. Het gaat in wezen om een zelfsturende eenheid waarin de deelnemers bepalen wat er gebeurt. Zij bepalen wie daaraan meewerken en initiëren en faciliteren aldus ad hoc activiteiten. De kracht van het platform zit hem in de inspiratie, het enthousiasme en de drive.

Vooralsnog bestaat het platform uit de deelnemers aan het voormalige netwerk rondom het Cito. Voor de toekomst is het gewenst een zekere massa, omvang te verwerven; het platform moet echter ook geen te log, bureaucratisch en weinig samenhangend geheel worden.

Er zou gedacht kunnen worden aan een binnenkring van nu al actieve, met elkaar samenwerkende scholen en een buitenkring van belangstellenden. Bij toename van de omvang zou ook gedacht kunnen worden aan gescheiden kringen. Voorlopig zoeken wij nog geen uitbreiding, maar richten wij ons op de samenhang tussen de huidige deelnemers en de explicitering van ieders positie in de ontwikkeling van eigentijds onderwijs. In een later stadium buigen we ons over mogelijkheden voor uitbreiding.

Amadeuslyceum	Utrecht	Jeanine Vlastuin
De nieuwste school	Tilburg	Toine Peerboom
De werkplaats	Bilthoven	Henk Zijlstra
Het Westeraam	Elst	Willem Schut
Impulse, Piter Jelles	Leeuwarden	Reinald Gerbenzon
Marianum	Oost Gelre	Hans Berendsen
Via Nova	Utrecht	Ron Dorreboom
Unic	Utrecht	Dave Drossaert